

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

УЗГОДЖЕНО
Декан ФЕБА

Сергій СМЕРІЧЕВСЬКИЙ

« 21 » 06 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

« 22 » 06 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Проектний аналіз і оцінювання ризиків»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 051 «Економіка»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	6	150 / 5,0	38	38	–	74	Дз.- 6 с.	–	екзамен 6 с.
Заочна	6-7	150 / 5,0	8	8	–	134	Дз.- 7 с.	–	екзамен 7 с.

Індекс: НБ-6-051-3/21-2.1.26
Індекс: НБ-6-051-3 з/21-2.1.26

СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2022

Система менеджменту якості.
Робоча програма навчальної дисципліни
«Проектний аналіз і оцінювання ризиків»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.01-01-2022

Стор. 2 із 19

Робочу програму навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», навчальних та робочих навчальних планів НБ/РБ – 6-051-3/21, НБ/РБ – 6-051-3з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 051 «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
/доцент кафедри економіки
повітряного транспорту, к.е.н./:

/Грина НАЗАРЕНКО/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», спеціальності 051 «Економіка» – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 3 від «12» 01 2022 р.

Завідувач кафедри

/Олена АРЕФ'ЄВА/

Гарант освітньо-професійної програми

/Ольга БОБК/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 5 від «12» 01 2022 р.

Голова НМРР

/Анатолій ТОФАНЧУК/

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання.....	4
1.2. Заплановані результати навчання.....	4
1.3. Компетентності.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	13
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	15
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	15
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	15
3.1. Методи навчання	15
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	16
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	16
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	17

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 4 із 19	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання.

Навчальна дисципліна «Проектний аналіз і оцінювання ризиків» є обов'язковою дисципліною, що входить до циклу дисциплін професійної підготовки та спрямована на засвоєння знань з теорії і практики діяльності підприємства щодо оцінки діяльності підприємств, що формують профіль фахівця в галузі економіки підприємства.

Метою дисципліни є забезпечення формування системи наукових знань та практичних навичок у фахівців з економіки у сфері проектного аналізу.

Завданням вивчення навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків» є:

- засвоєння основ ринкової економіки стосовно методів підготовки, експертизи й оцінювання проектів;
- оволодіння головними концептуальними поняттями, методами та підходами, які використовують у вітчизняній та міжнародній практиці під час виконання проектного аналізу;
- удосконалення процесів прийняття рішень для розроблення й реалізації проектів.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків» студенти повинні

Знати:

- знати та використовувати економічну термінологію, сутті і особливостей проектного середовища) (ПРН 3);
- використовувати нормативні та правові акти, що регламентують, що регламентують виробничо-господарську і фінансово-економічну діяльність (ПРН 18);
- розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем, зокрема принципів та закономірностей створення і розміщення основних фондів та інвестиційних програм у світі і в Україні (ПРН 4);
- стан існуючих основних фондів і ресурсів України;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 5 із 19	

- типи і зміст проектів, їхньої структури, адаптивності та гнучкості;
- послідовність створення проекту, порядку складання техніко-економічного обґрунтування, укладання угоди на виконання проектування, розміщення його, контролю, коригування, узгодження, затвердження, передачі замовнику, авторського нагляду;
- застосовувати відповідні сучасні методи проектного аналізу (ПРН 8);
- методи розробки і планування проекту;
- порядок і норми реалізації проекту з урахуванням змін для управління ризиками шляхом активного використання зворотного зв'язку;
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень в управлінні проектами (ПРН 5).

Вміти:

- виконувати аналіз умовних та реальних проектів з оцінкою ефективності проектних рішень, як організаційних, так і загальних (ЗК 8);
- здійснювати розрахунки щодо аналізу окремих показників проекту та оцінки їхньої ефективності (ФК 2);
- користуватись типовими моделями для обґрунтування проектних рішень (ЗК 11);
- обґрунтовувати рішення і заходи щодо коригування проекту (ФК 14);
- прогнозувати й оцінювати близькі й віддалені наслідки змін у проекті (ЗК 4);
- складати інвестиційне та ресурсне обґрунтування проектних рішень (ФК 11);
- розраховувати показники ризиків у проектах та оцінювати їхню значимість зі складанням компенсаторних заходів (ФК 13).

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Проектний аналіз і оцінювання ризиків» дає можливість здобути такі компетенції:

- розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (ФК 5);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 3);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 4);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 11);
- здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ФК 6);
- визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку та застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів (ФК 5);

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 6 із 19	

- здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання (ФК 11).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Основи підприємництва», «Моделювання бізнес-процесів», «Економіка підприємства», «Економічна теорія», «Основи функціонування економіки на мікро-, макро- та мезо- рівнях» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Управління логістичними бізнес-процесами», «Економічна експертиза бізнес-процесів» та при написанні кваліфікаційної бакалаврської роботи.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля № 1 «Теоретичні і методологічні засади проектного аналізу»;
- навчального модуля № 2 «Функціональні аспекти проектного аналізу», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Теоретичні і методологічні засади проектного аналізу»

Інтегровані вимоги модуля №1:

знати: суть проекту, проектного аналізу, поняття циклу проекту, фази та стадії проекту, інтегральні показники оцінки доцільності інвестиційного проекту, принципи оцінки ефективності проектних рішень, види невизначеності інвестиційних ризиків, завдання аналізу беззбитковості проекту. Точка беззбитковості; розуміти порядок розрахунку вигід і затрат у грошовому вимірі, особливості прийняття рішень в умовах динамічних змін, варіанти управлінських рішень при впровадженні інвестиційного проекту; етапи оцінки ризиків реальних інвестиційних проектів; особливості страхування зовнішньоекономічної діяльності.

вміти: здійснювати аналіз внутрішнього та зовнішнього оточення проекту, вибір критеріїв ефективності і відбору проекту; здійснювати розрахунок додаткових вигід і затрат за проектом; застосовувати методичні підходи до визначення цінності проекту, метод ланцюгового повтору проектів у межах загального терміну реалізації проектів, метод необмеженого безкінечного

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 7 із 19	

ланцюгового повтору порівнюваних проектів, метод еквівалентного ануїтету, інтегральні показники оцінки доцільності інвестиційного проекту; визначати майбутню та теперішню вартість грошей у часі; оцінювати корисні і некорисні витрати, критичний рівень постійних витрат; проводити оцінку проектних ризиків; аналізувати варіанти управлінських рішень при впровадженні інвестиційного проекту.

Тема 1. Поняття проекту, проектного аналізу

Поняття проекту, проектного аналізу, інвестиційної діяльності. Визначення проекту, проектного аналізу. Внутрішнє та зовнішнє оточення проекту. Основні цілі та завдання проектного аналізу.

Тема 2. Життєвий цикл проекту

Поняття циклу проекту. Фази та стадії проекту. Передінвестиційна фаза проектного циклу. Інвестиційна фаза проектного циклу. Експлуатаційна фаза проектного циклу. Характеристика основних стадій проекту. Структура та зміст техніко-економічного обґрунтування проекту.

Тема 3. Концепція затрат і вигід у проектному аналізі

Поняття вигід і затрат у проектному аналізі. Методичні підходи до визначення цінності проекту. Методика розрахунку додаткових вигід і затрат за проектом. Порядок розрахунку вигід і затрат у грошовому вимірі. Явні витрати та вигоди, їх використання для прийняття рішень. Вибір методичного підходу до кількісного визначення зовнішніх ефектів проекту. Класифікація витрат за ознаками.

Тема 4. Проектний грошовий потік. Концепція вартості грошей у часі

Поняття грошового потоку у проектному аналізі. Аналіз вигід і витрат. Завдання розробки бюджету реалізації інвестиційного проекту. Вартість грошей у часі. Майбутня вартість грошей у часі. Теперішня вартість грошей у часі. Майбутня та теперішня вартість ануїтету.

Тема 5. Порівняння проектів з різними термінами дії

Метод ланцюгового повтору проектів у межах загального терміну реалізації проектів. Метод необмеженого безкінечного ланцюгового повтору порівнюваних проектів. Метод еквівалентного ануїтету.

Тема 6. Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття рішень

Принципи оцінки ефективності проектних рішень. Інтегральні показники оцінки доцільності інвестиційного проекту. Методика розрахунку основних

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 8 із 19	

фінансових критеріїв. Показник чистої теперішньої вартості. Критерій відбору за чистою теперішньою вартістю. Коефіцієнт вигоди - затрати. Критерій відбору проектів за допомогою коефіцієнта вигоди - затрати. Критерій відбору проектів за внутрішньою нормою дохідності. Фінансовий профіль проекту. Відбір за критерієм строку окупності. Ефективність витрат. Рентабельність інвестицій. Критерії відбору інвестиційних проектів. Змістовний склад груп критеріїв відбору проектів.

Тема 7. Комплексна оцінка ефективності інвестиційного проекту

Основні завдання та етапи комерційного аналізу інвестиційного проекту. Основні завдання та етапи технічного аналізу інвестиційного проекту технічний. Основні завдання та етапи інституціонального аналізу інвестиційного проекту. Основні завдання та етапи екологічного аналізу інвестиційного проекту. Основні завдання та етапи соціального аналізу. Основні завдання та етапи фінансового аналізу інвестиційного проекту. Основні завдання та етапи економічного аналізу інвестиційного проекту.

Тема 8. Аналіз ризику та невизначеності в інвестиційних проектах

Поняття ризику. Види невизначеності і інвестиційних ризиків. Класифікація проектних ризиків. Методи обліку факторів невизначеності і ризику при оцінці ефективності проекту: перевірка стійкості; коригування параметрів проекту та економічних нормативів; формалізований опис невизначеності. Методи суб'єктивних оцінок при вимірі ризику проекту

Тема 9. Динамічний аналіз беззбитковості проекту

Мета і завдання аналізу беззбитковості проекту. Управління структурою витрат за проектом. Класифікація витрат виробництва. Загальні витрати. Змінні витрати. Постійні витрати. Корисні і некорисні витрати. Методика визначення витрат. Загальні витрати для даного обсягу виробництва. Коефіцієнт реагування витрат. Критичний рівень постійних витрат. Мета і завдання аналізу беззбитковості проекту. Точка беззбитковості. Бухгалтерська точка беззбитковості. Визначення точки беззбитковості виробництва. Особливості визначення різних видів точки беззбитковості проекту. Фінансова точка беззбитковості. Готівкова точка беззбитковості. Особливості прийняття рішень в умовах динамічних змін. Варіанти управлінських рішень при впровадженні інвестиційного проекту.

Тема 10. Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику і невизначеності Поняття ризику і невизначеності. Проектний ризик. Фактори ризику. Класифікація проектних ризиків. Система інвестиційного ризику та його похідних. Аналіз ризиків інвестиційного проекту. Якісні та кількісні методи

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2022
		Стор. 9 із 19	

визначення та аналізу ризику. Експертний аналіз. Метод дерева рішень. Аналіз чутливості. Аналіз сценаріїв. Метод імітаційного моделювання. Метод дисконтування. Ймовірнісні методи. Визначення критичних точок. Розподіл проектних ризиків. Класифікація проектних ризиків за процентом понесених збитків. Характеристика зон проектних ризиків. Оцінка проектних ризиків. Етапи оцінки ризиків реальних інвестиційних проектів. Страхування від ризиків. Страховий фонд. Загальна концептуальна модель процесу розподілу ризику між замовником і підрядником та його оцінки. Методи зниження ступеня ризику. Диверсифікація ризиків. Розподіл ризику. Об'єднання ризиків. Створення резервів.

Модуль № 2 «Функціональні аспекти проектного аналізу»

Інтегровані вимоги модуля №2:

знати: стадії маркетингового дослідження проектних рішень; концепцію попиту у проектному аналізі; характеристику етапів маркетингового дослідження ринку; вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на вибір маркетингової стратегії проекту; основні критерії визначення раціонального розміщення проекту; методи розрахунку капітальних і поточних витрат за проектом; етапи проведення фінансового аналізу проекту; концепції, на яких базується фінансовий аналіз проекту: аналіз вигід і витрат, зміна вартості грошей у часі, альтернативна вартість, формування грошового потоку; види джерел фінансування проектів та їх характеристика; етапи стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства; критерії раціоналізації структури фінансування проекту, економічної цінності проекту, фактори, які на неї впливають; моделі системного підходу до управління реалізацією бізнес-проектів.

вміти: визначати межі та якісний склад за проведеним аналізом ринку; аналізувати маркетингову ситуацію на ринку продукції проекту; робити вибір підрядників; формувати проектну команду; оцінювати витрат на виробництво та збут продукції проекту; аналізувати формальну структуру за допомогою коефіцієнтів гнучкості виробничої структури, оперативності, раціональності та надійності організаційної структури; аналізувати вплив внутрішніх факторів на успішність виконання проекту; застосовувати методичні підходи до визначення та оцінки впливу проекту на навколишнє природне середовище за умов проектування та можливості вибору альтернативного варіанту проекту; застосовувати методи оцінки екологічних наслідків, побудовані на визначенні ринкової ціни виробництва товарів і послуг та які базуються на визначенні витрат, пов'язаних з реалізацією проекту, а також методи підвищення соціальної активності населення в зоні реалізації проекту; формувати систему показників, яка відображають розвиток регіону, де реалізується проект, прогнозування

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 10 із 19	

соціальних індикаторів; розраховувати «тіньову» ціну товару на основі визначення еквівалента світової ціни; оцінювати сприятливі зовнішні можливості та загрози реалізації бізнес-проекту; виявляти сильні і слабкі сторони суб'єкта підприємницької діяльності (бізнес-проекту); визначати місію суб'єкта підприємницької діяльності (бізнес-проекту) та формувати його цілі; аналізувати стратегічні альтернативи та обирати стратегії; оцінювати конкурентні позиції суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 1. Маркетинговий аналіз проекту

Мета і завдання маркетингового аналізу проекту. Взаємозв'язок маркетингового аналізу та інших функціональних аспектів проектного аналізу. Інформаційна база проведення маркетингового аналізу. Стадії маркетингового дослідження проектних рішень. Визначення меж та якісного складу аналізу ринку, аналіз маркетингової ситуації на ринку продукції проекту. Концепція попиту у проектному аналізі. Характеристика етапів маркетингового дослідження ринку. Зміст аналізу макросередовища у маркетинговому аналізі проекту. Вплив макросередовища на проектні рішення, характеристика його факторів. Кількісна та якісна характеристика ринку. Суть і завдання аналізу бізнес-оточення проекту. Порядок розробки концепції маркетингу. Інформаційна база розробки різних етапів концепції маркетингу. Вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на вибір маркетингової стратегії проекту. Характеристика компонентів комплексу маркетингу. Порядок розробки плану маркетингу проекту.

Тема 2. Технічний аналіз проекту

Мета і завдання технічного аналізу проекту. Межі проведення аналізу технічної життєздатності проекту. Складові технічного аналізу. Основні аспекти та порядок проведення технічного аналізу проекту. Зміст аналітичної роботи на різних етапах технічного аналізу проекту. Основні критерії визначення раціонального розміщення проекту. Поняття масштабу проекту. Вимоги та чинники, які впливають на вибір технології. Принципи визначення потреби в устаткуванні. Роль інфраструктури проекту при його технічній оцінці. Ідентифікація інфраструктури об'єкта проектування. Формування проектної команди. Вибір підрядників. Етапи розробки проектної документації. Техніко-економічне обґрунтування проекту будівництва. Підготовка, освоєння та забезпечення якості виробництва. Матеріально-технічна підготовка проекту. Організація постачання. Методи розрахунку капітальних і поточних витрат за проектом. Оцінка витрат на виробництво та збут продукції проекту.

Тема 3. Інституційний аналіз проекту

Мета та завдання інституційного аналізу. Методичний апарат та інструментарій інституційного аналізу, його елементи. Характеристика

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 11 із 19	

зовнішнього середовища проекту. Правова база, політичні фактори, в межах яких реалізовуватиметься та експлуатуватиметься проект. Державна політика, макроекономічне регулювання і регламентація зовнішньоторговельної діяльності. Характеристика сильних і слабких сторін організацій-учасниць проекту. Діагностика рівня та потенціалу менеджменту проекту. Оцінка впливу кадрового складу на ефективність виконання проекту. Діагностика організаційної структури. Аналіз формальної структури за допомогою коефіцієнтів гнучкості виробничої структури, оперативності, раціональності та надійності організаційної структури. Аналіз впливу внутрішніх факторів на успішність виконання проекту.

Тема 4. Екологічний аналіз проекту

Зміст та завдання екологічного аналізу проекту, етапи його проведення. Критерії класифікації та типи впливів проектів на навколишнє природне середовище. Критерії кількісного виміру наслідків впливу проектів на довкілля. Методичні підходи до визначення та оцінки впливу проекту на навколишнє природне середовище за умов проектування та можливості вибору альтернативного варіанту проекту. Умови та ефективність використання методів контрольних списків, матриць, діаграми потоків, сумісного аналізу карт. Характеристика і послідовність виконання робіт під час оцінки впливу на довкілля функціонуючого виробництва. Поняття відверненого сукупного збитку та його використання при оцінці екологічних наслідків проекту. Методи оцінки екологічних наслідків, побудовані на визначенні ринкової ціни виробництва товарів і послуг та які базуються на визначенні витрат, пов'язаних з реалізацією проекту.

Тема 5. Соціальний аналіз проекту

Мета і роль соціального аналізу в підготовці та відборі проектів. Підходи до оцінки соціальних наслідків проекту. Компоненти соціального аналізу. Межі соціального аналізу, його основні елементи. Зміст робіт з проведення соціального аналізу на різних стадіях підготовки, реалізації та експлуатації проекту. Характеристика соціального середовища проекту та його оцінка. Сегментування населення за етнічно-демографічною і соціально-культурною характеристикою, соціально-організаційною структурою. Проектування соціального середовища проекту. Методи підвищення соціальної активності населення в зоні реалізації проекту. Формування системи показників, яка відображає розвиток регіону, де реалізується проект, прогнозування соціальних індикаторів.

Тема 6. Фінансовий аналіз проекту

Мета і роль фінансового аналізу в підготовці та відборі проектів. Інформаційна база прийняття проектних рішень під час проведення фінансового аналізу. Етапи проведення фінансового аналізу проекту. Методологічні підходи та

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 12 із 19	

інструментарій проведення фінансового аналізу проектів. Концепції, на яких базується фінансовий аналіз проекту: аналіз вигід і витрат, зміна вартості грошей у часі, альтернативна вартість, формування грошового потоку. Зміст основних фінансових документів за проектом. Послідовність проведення фінансової діагностики підприємства. Прогнозування плану прибутків за проектом. Особливості проведення фінансового обґрунтування проекту. Роль фінансування в прийнятті проектних рішень. Завдання і принципи фінансування проектів. Види джерел фінансування проектів та їх характеристика. Етапи стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства. Критерії раціоналізації структури фінансування проекту.

Тема 7. Економічний аналіз проекту

Мета і завдання економічного аналізу, його взаємозв'язок з іншими функціональними аспектами проектного аналізу. Поняття економічної цінності проекту, фактори, які на неї впливають. Економічна привабливість та ефективність проектів. Методика оцінки економічної привабливості проекту. Інтерпретація результатів визначення рівня економічної привабливості проекту. Міра вартості витрат і вигід в економічному аналізі. Причини викривлення вартості та ціни на товари на сучасному ринку. «Тіньова» ціна як суспільна вартість продукту. Методичні підходи до визначення «тіньової» ціни. Визначення економічної вартості на підставі розрахунку граничних витрат. Розрахунок «тіньової» ціни товару на основі визначення еквівалента світової ціни. Формування економічної паритетної ціни експорту та імпорту товарів. Методичний апарат визначення альтернативної вартості ресурсів, що не мають світової ціни. Характеристика економічних наслідків проекту. Методичні підходи до оцінки невідчутних вигід і витрат за проектом. Типи побічних ефектів від реалізації проекту та їх наслідки. Вплив побічних ефектів на економічну оцінку проекту.

Тема 8. Складання бізнес-плану інвестиційного проекту

Функції та цілі розробки бізнес-плану інвестиційного проекту. Етапи розробки бізнес-плану інвестиційного проекту. Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії. Оцінювання сприятливих зовнішніх можливостей та загроз реалізації бізнес-проекту. Виявлення сильних і слабких сторін суб'єкта підприємницької діяльності (бізнес-проекту). Визначення місії суб'єкта підприємницької діяльності (бізнес-проекту) та формування його цілей. Аналіз стратегічних альтернатив та обрання стратегії. Типова структура розділів бізнес-плану інвестиційного проекту.

Тема 9. Моделі управління реалізацією бізнес

Інформаційно-методичні моделі управління конкурентоспроможністю суб'єкта підприємницької діяльності. Оцінювання конкурентних позицій суб'єктів підприємницької діяльності методом Бостонської консалтингової групи, Багатофакторна модель як засіб системного управління реалізацією бізнес-проектів у підприємстві. Моделі портфельного аналізу та проектування в системі управління конкурентоспроможністю суб'єкта підприємницької діяльності. SWOT-аналіз як інструмент управління конкурентоспроможністю суб'єкта підприємницької діяльності. Моделі системного підходу до управління реалізацією бізнес-проектів.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Прак. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Теоретичні і методологічні засади проектного аналізу»										
1.1	Поняття проекту, проектного аналізу	6 семестр				6 семестр				
1.2	Життєвий цикл проекту	6	2	2	3	3	2	-	2	
1.3	Концепція затрат і вигід у проектному аналізі	7	2	2	4	3		-	3	
1.4	Проектний грошовий потік. Концепція вартості грошей у часі	8	2	2	4	3		-	3	
1.5	Порівняння проектів з різними термінами дії	7	2	2	3	3		-	2	
1.6.	Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття рішень	8	2	2	4	3		-	3	
1.7.	Комплексна оцінка ефективності інвестиційного проекту	7	2	2	3	3		-	3	
1.8	Аналіз ризику та невизначеності в інвестиційних проектах	8	2	2	4	3		-	2	
1.9	Динамічний аналіз беззбитковості проекту	8	2	2	4	3		-	2	
1.10	Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику і невизначеності	8	2	2	4	3		-	3	
1.11	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4	-		-	-	-
Усього за модулем №1		80	20	20	40	30		4	-	26
Модуль №2 « Функціональні аспекти проектного аналізу»										
					6 семестр		7 семестр			

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 14 із 19	

2.1	Маркетинговий аналіз проекту	7	2	2	3	12		2	11
2.2	Технічний аналіз проекту	6	2	2	2	12			11
2.3	Інституційний аналіз проекту	4	2		2	13	11		
2.4	Екологічний аналіз проекту	6	2	2	2	13	2	11	
2.5	Соціальний аналіз проекту	6	2	2	2	12		11	
2.6.	Фінансовий аналіз проекту	7	2	2	3	13	2	12	
2.7.	Економічний аналіз проекту	7	2	2	3	12		11	
2.8	Складання бізнес-плану інвестиційного проекту	7	2	2	3	13	2	11	
2.9	Моделі управління реалізацією бізнес-проектів	6	2	2	2	12		11	
2.10	Модульна контрольна робота №2	6	-	2	4	-	-	-	-
2.11	Домашнє завдання (ЗФН)	8	-	-	8	8	-	-	8
Усього за модулем №2		70	18	18	34	120	4	8	108
Усього за навчальною дисципліною		150	38	38	74	150	8	8	134

2.4. Завдання на домашнє завдання та контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

У шостому (сьомому) семестрі студенти виконують домашнє завдання, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в галузі оцінки економічної діяльності підприємства, які використовуються в подальшому при вивченні багатьох наступних дисциплін професійної підготовки фахівця з базовою та повною вищою освітою

Контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у шостому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу з дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків».

Мета ДЗ полягає в поглибленні теоретичних знань, набутих студентами в процесі вивчення курсу та виробленні вміння застосовувати їх у практичному вирішенні питань планування діяльності підприємств.

Теми завдання для виконання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідним викладачем кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної (домашньої) роботи складає 8 годин самостійної роботи.

Завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 15 із 19	

рекомендацій, згідно якої номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює першій цифрі індивідуального навчального плану студента.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджуються на засіданні кафедри та доносяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- метод проблемного викладу;
- дослідницький метод;
- дискусія;
- мозкова атака;
- метод конкретних ситуацій (КС): КС, що навчають аналізу та оцінці; КС, що навчають вирішенню проблем та прийняттю рішень; КС, що ілюструють проблему, рішення або концепцію в цілому.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, під час самостійної роботи студентів, роботи з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Андреева Г.І. Економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. для ВНЗ. – К: Знання, 2008. - 263 с.

3.2.2. Аптекарь С.С. Проектний аналіз : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / С. С. Аптекарь, Ю. Л. Верич ; Донецький національний ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Кафедра інвестиційного менеджменту. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2009. - 308 с.

3.2.3. Волошенко А. В. Сучасна цінова політика: монографія / А. В. Волошенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 239 с.

3.2.4. Ковтун О. І. Стратегія підприємства : навч. посіб. / О. І. Ковтун. – К. : Ліра К, 2014. – 680 с.

3.2.5. Кузьмін О. Є. Управління витратами на підприємствах : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, У. І. Когут. – К. : Ліра-К, 2014. – 244 с.

3.2.6. Кальницький А Є. Проектний аналіз: навч. посіб. / А. Є. Кальницький, М. А. Кальницька ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т». - Ужгород : Говерла, 2014. - 318 с.

3.2.7. Кобиляцький Л. С. Управління проектами: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2002. - 200 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 16 із 19	

3.2.8. Ковальська Л. Л. Проектний аналіз : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Л. Л. Ковальська, Л. В. Павлюк, Л. В. Савош. - Луцьк : РВВ Луц. НТУ, 2014. – 261 с.

3.2.9. Марушак С. М. Оцінка та управління підприємницькими ризиками : навч. посіб. / С. М. Марушак, Г. В. Єфімова, О. В. Пащенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 296 с.

3.2.10. Митяй О. В. Проектний аналіз : навч. посіб. / О. В. Митяй. - К. : Знання, 2011. - 311 с.

3.2.11. Портна О. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / О. В. Портна. – К. : Ліра-К, 2015. – 312 с.

3.2.12. Сіменко І. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / І. В. Сіменко. – К. : Ліра-К, 2013. – 352 с.

3.2.13. Соколова О.Є. Проектний аналіз: курс лекцій / О.Є. Соколова, Л.О. Сулима. – К.: НАУ. 2011. – 88 с.

3.2.14. Сафронов С. О. Проектний аналіз: інвестиційний аспект : монографія / С. О. Сафронов, Н. А. Караван ; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т (ДДТУ). - Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2013. - 187 с.

3.2.15. Соколова, О. Є. Проектний аналіз : курс лекцій / О. Є. Соколова, Л. О. Сулима; Нац. авіац. ун-т. - 2-ге вид. - К. : НАУ, 2012. - 86 с.

3.2.16. Чевганова В. Я. Проектний аналіз : навч. посіб. / В. Я. Чевганова, В. В. Биба, А. С. Скрильник - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 258 с.

Допоміжна література

3.2.17. Богоявленська Ю.В. Проектний аналіз: Навч.пос.для вузів. – К: Конкорд, 2006. – 336 с.

3.2.18. Гуткевич Є.О. Інвестування: теорія і практика: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Європейський ун-т. – К.: Вид-во Європейського університету, 2006. – 234 с.

3.2.19. Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.

3.2.20. Загвойська Л.Д., Маселко Т.Є., Якуба М.М. Економічний аналіз інвестиційних проектів: Навч. посібник. – Львів: Афіша, 2006. – 317 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. www.kmu.gov.ua

3.3.2. <https://www.rada.gov.ua/>

3.3.3. <https://zakon.rada.gov.ua/>

3.3.4. <https://www.me.gov.ua/>

3.3.5. <https://amcu.gov.ua/>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 17 із 19	

- 3.2.10. <http://www.lib.nau.edu.ua/booksfornau/2011/ProektAnaliz.pdf> .
3.2.11. https://econom.univ.kiev.ua/wp-content/.../28proekt_analiz.doc.
3.2.12. <http://ep3.nuwm.edu.ua/2266/>.
3.2.13. <http://library.krok.edu.ua/media/library/.../knmzd-0323.doc>.
3.2.14. <http://ea.drtdonetsk.ua:8080/jspui/handle/123456789/109>.
3.2.15. www.kntu.net.ua/index.php/rus/folder_str/download/2728.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
6 (7) семестр					
Модуль № 1 «Теоретичні основи планування діяльності підприємства»			Модуль № 2 «Ресурсне забезпечення планування діяльності підприємства»		
Відповіді на практичних заняттях або підготовка доповідей та презентацій	15	-	Відповіді на практичних заняттях або підготовка доповідей та презентацій	10	10
Виконання тестових завдань на знання теоретичного матеріалу під час практичних занять	15	-	Виконання тестових завдань на знання теоретичного матеріалу під час практичних занять	10	10
			Виконання домашнього завдання	10	10
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	18	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	18	-
			Домашнє завдання	-	30
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	10	-
Усього за модулем №1	40	-	Усього за модулем №2	40	-
Усього за модулями №1, №2				80	60
Семестровий екзамен				20	40
Усього за дисципліною				100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2022
		Стор. 18 із 19	

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Проектний аналіз і оцінювання ризиків»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		Стор. 19 із 19	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				